

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr.
V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXI.

V Ljubljani 26. mal. travna 1878.

List 17.

Šmarnice.

Majnik je Marijin mesec. Veste, slovenski otroci in odraseni, ki Marijo tako priserčno ljubite, da je Bogu in Mariji prijetno djanje, ako ta lepi mesec Mariji darujete in posvetite. Vsaka hiša, vsaka sobica ali kamernica, kjer biva kaka lepa duša, naj ima svoj Marijin oltarček, in pred njim naj se vsak dan v majniku glasi Marijina slava. Vsaka farna cerkev, še tudi podružnica, kjer se dá, naj ima šmarnično Marijino podobo, s cvetlicami ozališano, še bolje pa je, ako je cela kapela lepo za šmarnice napravljena, in tam naj se razlega slava Marije D. ves mesec.

Marija je vredna našega češenja, mi pa smo potrebni njene pomoči in mogočne priprošnje pri Bogu.

Velike duhovne dobrote si pridobivaš, ti dobro keršansko serce, ako šmarnice lepo in zbrano obhajaš domá, ali pa še zlasti v cerkvi z drugimi. Sv. Oče Pij VII so 21. sušca 1815 za bogoljubno opravljanje lepih šmarnic podelili za vsak dan 300 dni odpustkov, za enkrat v mescu majniku pa popolnoma odpustek, kadar opraviš spoved in sv. Obhajilo ter moliš na papežev namen.

Dandanašnji se dobri ljudje posebno vnemajo za pomoč ubogim dušam v vicah. In lejte Slovenci: z opravljanjem preljubih šmarnic ste zmožni ravno dušam v vicah velike pomoči skazovati, zakaj vse omenjene odpustke smete darovati tudi dušam v vicah. Kako marsiktere neopozabljive svoje imate v večnosti, katerim bi radi kaj dobrega storili: dajte, dajte jim darovati šmarničnega presladkega sadú! Z lahkim srcem greš zvečer k počitku, ako se spomniš, da si s šmarničnim opravilom tudi ljubim dušam v vicah njih hudo terpljenje kaj zlajšal ali skrajšal!

In koliko ložej si ohraniš milost Božjo, ki si jo z velikonočno spovedjo zadobil ali pa poterdil, ako vsak dan pred majnikovim oltarčkom Marijo zvesto počastiš! Poglej v gojzde, v loge, na verte in travnike, kako živo, lepo je to mlado listje, to pisano cvetje, to prečudno novo življenje v naravi; vsak dan je obilniše in lepše. Tako se zaljša in lepša tudi tvoj znotranji vertič, tvoje dušno polje, ako šmarnično ljubo in drago majhno opravilce marljivo zveršuješ.

Otročiček mladi moj, le lepo poklekni vsak dan pred svoj oltarček in prav priserčno opravljaj šmarnice — sej opravljaš jih ne sam: tvoj angelc varh in veliko velikih družih angelov nebeških s teboj moli k Bogu in Marijino slavo prepeva in povzdiguje!

Če si pa ti, otročiček ali odraseni, v kakem hujšem grehu, spovej se v začetku majnika, da boš mogel

potlej z nebeškim sadom šmarnice opravljati. — Prizadevaj si skozi mesec s posebno marljivostjo, da se iz ljubezni do Marije Device odvadiš kake hude navade, ai pridobiš v viši stopinji kako posebno lepo čednost, n. pr. brezmadežno čistost, popolnoma, tiho pokoršino, voljno poterpežljivost, resnično ponižnost. — Zjutraj vselej vse djanja tistega dneva prijazno in z dobrim srcem daruj po Mariji Jezusovemu naj lepšemu in naj svetejšemu Sercu. Spolnuj pa potlej res ravno zato svoje dolžnosti natanko. Vesel boš vidil, da ob koncu majnika boš imel veliko lepše in boljše serce, kot ga imaš zdaj v začetku.

Kaj pa je za šmarnice storiti še posebej? Ako premoreš, hodi v cerkev k šmarnicam, poslušaj branje, moli zbrano. Obmoli lavretanske litanije, rožni venec, „Spomni se“, ali kaj družih molitev, kako zatajenje opravi nji na čast, ali kaj enacega. To je Bogu in Mariji všeč. Glavna reč je, da boljši, blagoselčniši, bogoljubniši prihajaš, če tudi so molitvice in opravilca le majhne.

Že šmarnice nežne cvetó,
Se v venec vertnice pletó,
Da krasnega maja
Se slava obhaja
Cvetlici Mariji lepó.

Pervo sveto obhajilo.

Napisal je v zadnji številki „Hrvatskega Učitelja“ o tem važnem predmetu dr. M. Stiglic spodbuden in zanimiv sestavek, katerega naj podamo tukaj Slovencem, posebno pa onim gospodom duhovnom, ki pripravljajo otroke za prvo sv. obhajilo.

Približuje se dan posebne radosti za mnoge otroke, dan njihovega prvega sv. obhajila, katero se ima po nekterih farah opraviti na belo nedeljo. Veselé se tega dne tudi njih stariši, domači in odgojitelji. Še več, to bo celó dan obéne radosti v premnogih farah. Koliko odraslenih se bo takrat, videč otroke pervikrat pristopiti k mizi Gospodovi, milo spominjalo na prvo svoje obhajilo in z mladimi obhajanci delilo radostne in blage občutke! Namerava to tudi mati katoliška cerkev, ktera nas pri vvodu sv. maše na ta dan opominja z besedami: „Kakor novorojeni otročiči, aleluja, bodite željni razumnega in pravega mleka, aleluja, aleluja, aleluja.“ Pervo sv. obhajilo otrok je velike dušne koristi za vso faro, za otroke same pa posebnega pomena. Ono ima veliko moč do njih prihodnjega življenja in odločuje večkrat pota njihove časne in večne osode. To je naj

dražji in naj bolj znamenita ura njihovega življenja, kedar namreč pervikrat prejmejo Boga v svoje serce in se z njim tesno združijo. Pobožna Honorija la Korre, prebudišči se v jutro, ko je imela biti pervikrat obhajana, zaklicala je od radosti: „Vendar se mi je zaznal že enkrat naj lepši dan mojega življenja.“ Mnogim, kakor n. pr. sv. Alojziju, je bilo prvo sv. obhajilo začetek svetosti, mnogim je bilo pa tudi vzrok nesreče (gl. Joh. Schmid. Hist. Katechismus 1863. B. III. S. 68). Od tod se vidi, kako strogo dolžnost imajo duhovni pastirji in kateheti, da otroke za prvo sv. obhajilo skerbno pripravijo in podučé, kako se more dostojno in s koristjo prejeti najsvetejša skrivnost.

V naših dneh je že skoro povsod navada, da se to sveto opravilo, kolikor je mogoče, slovesno obhaja. Marsikateri duhovni in katehetje bi radi to svečano izveršili, ali ne vedó kako, ker nimajo za to pri roki nikakoršnega vodila, in niso imeli priložnosti videti, kako se opravlja drugje, na svoje prvo obhajilo se pa ne spominjajo. Zato menim, da bo vgodno vsem, katerih se to tiče, ako v tem listu ktero rečem o prvem sv. obhajilu otrok, ter podam kratek navod, kako bi se moglo ono slovesno obhajati. Spregovoriti pa hočem najprej, v kateri dobi se imajo otroci spustiti k sv. obhajilu, potem, o čem se imajo vse podučiti, slednjič o prvem obhajilu samem.

1. Valed naredbe obénega cerkvenega zbora lateranskega IV (l. 1215) dolžni so prejeti sv. obhajilo enkrat na leto, in sicer o veliki noči, vsi verniki, ki so že pri pameti. Tridenški zbor je ravno to poterdil, obsodivši one, ki bi nasprotno terdili. K razumu pa pride otrok na priliko vsedmem letu. Toda otroci niso dolžni prejeti sv. obhajila precej v dobi, ko začenjajo še le razločevati dobro od hudega. Ne smé se jim dati sv. obhajilo, dokler se jim um bolje ne razvije; treba je pa, da se prej spovedujejo. Za presveti oltarni zakrament se zahteva večja zrelost, kakor za sakrament pokore. Tu se tirja, da je vsak dobro podučen v resnicah sv. vere, da vé čisto razločevati sv. obhajilo od navadnega kruha, ter prejeti Najsvetejšega pobožno in goreče. Kdaj da pridejo otroci do take zrelosti, ne more se splošno povedati. Eni pridejo prej, drugi kasneje: kakoršne glave je kdo in kakor se mu začneta um in serce razvijati in odgojevati. Sv. Alfons pravi, da je obéni nauk bogoslovcev, da otroci pred devetim letom niso zavezani prejeti sv. obhajila; pa ga tudi ne smejo odlašati čez 12. ali 14. leto. Navod eistetski (l. 1854) pa veli, da naj se otroci nekako od 10.—15. leta pusté k sv. obhajilu. Po tem bi bilo naj niže leto za to deveto, in naj više petnajsto. Sv. Magdalena Pacijanka prejela je pervikrat sveto obhajilo v 10., Pij IX v 11., sv. Alojzij v 12., in blaženi Janez Viannejski v 13. letu. Pri vsem tem se vendar še to ne more jemati za pravilo brez izjeme. Ker, ako župnik, ali katehet zapazi, da je kak otrok tudi pred devetim letom skoz in skoz umen in bistre glave, ter dobro podučen v vsem, kar je treba za dostojno obhajilo, bi ga smel obhajati. Na smertni postelji se ima pa otrokom sv. obhajilo dati prej, kakor bi se jim dalo, ko bi bili zdravi, samo ako so pri razumu in se prej podučé v resnicah, ki so naj bolj potrebne. Razlog je temu ta, da so takrat otroci v to zavezani po Božji postavi, in ker takrat potreba sv. obhajila ne zahteva večje priprave. Kdaj imajo tedaj otroci pervikrat prejeti sv. obhajilo, ni zastavljeno na voljo duhovnega pastirja, ali kateheta, ne na voljo staršev, pa tudi ne na to, v katerem šolskem razredu se kdo nahaja itd., marveč na sposobnosti pri otroku, na njegovi pobožnosti in potrebi. Tako zahteva tudi naj-novejša naučna osnova od 24. sušca 1876, ktera velevala: „Očitno je samo po sebi, da naj kateheti otroke, spo-

sobne za sv. spoved in obhajilo, temeljito podučé o teh zakramentih, ako bo prej treba, kakor bi to imelo biti po gori navedeni naučni osnovi.“ Od tod se vidi, koliko greše duhovni pastirji in katehetje, kateri se nič ne ozirajo na sposobnost in potrebo otrok, ter jih puščajo samo v neki stalni dobi, ali v gotovih razredih k sv. obhajilu. Med tem ni treba opazovati, da naj se posebno oni šolski otroci pripravijo za prvo obhajilo, ki zadnje leto hodijo v šolo, ter se je bati, da za to ne bodo imeli več vgodne prilike. Da je vsak, kateri je bil že enkrat pri sv. obhajilu dolžen vsako leto iti, umeva se samo po sebi.

2. Sedaj pa, česa je vsega treba učiti otroke, ki se pripravljajo za prvo obhajilo? Nekteri mislijo, da se ima vzeti ves katekizem. Vendar ti tirjajo preveč. To se tudi od onih otrok, ki ne obiskujejo šole, še zahtevati ne more. Drugi menijo, da je dosti podučiti jih v resnicah, ktere mora vsak znati, kakor neogibno potrebne za izveličanje, katerih je šest; potem nauk o milosti božji, o zakramentih sploh in o zakramentu sv. kersta (ob kratkem), pokore in obhajila posebej. Verh tega, ako je mogoče, da se še ob kratkem dodá nauk o božjem razodenji, o božanstvenosti keršanske vere in vtemeljenji katoliške cerkve. Od tod sledi, da je potreba otroke, ki pervikrat gredó k sv. obhajilu, zgodaj začeti podučevati v veroznanskih resnicah, pred vsem pa one otroke, ki ne hodijo v šole, ali v omenjenih resnicah niso še podučeni. Obrača naj duhoven celo leto, ali vsaj nekaj mesecev prej pozornost na take otroke, ktere namerava pervikrat pustiti k sv. obhajilu. Kako dolgo ima pa terpeti ta poduk, to je zastavljeno na razne okolnosti kraja, otrok itd. Nekteri zahtevajo okoli 10—12 tednov po večkrat na teden.

Tam, kjer je prvo obhajilo na belo nedeljo, začenjajo poduk precej po prazniku vseh svetnikov, drugi začetkom adventa, tretji o novem letu, četrta pa v postu. Da bi mogli zadnji v tako kratkem času otroke v vsem, kar je treba za sv. obhajilo, temeljito podučiti, o tem dvomimo, razun, če katekizem že prej znajo. Da ta uk ne smé biti poveršen, ampak natank in temeljit, to zahteva vzvišenost zadeve, o kateri je govor, sama; sledi pa isto tudi iz gori omenjenih besed naučne osnove, ktera veli: „temeljito podučiti“. In katehet se ne smé zadovoljiti z onim naukom, ki ga otrokom splošno daje, temuč dolžan jih je za sv. obhajilo še posebej podučevati. Lahko je to z umnimi in šolskimi otroci, ali nadloga je z onimi, ki so slabi in terde glave, ter kateri niso še nikdar vidili šolskih klopi in morebiti le redko slišali keršanski nauk, ker so od cerkve preveč oddaljeni itd. S takimi otroci, posebno, ako so že nastopili 14. ali 15. leto, naj bo duhoven zadovoljen, če mu znajo to, kar je vsak dolžan znati, brez česar se nikakor ne more izveličati; potem pa „óče naš“, „ččšena Marijo“, „apostolsko vero“, ter razlikovati sveto hostijo od navadnega kruha.

Ni pa dosti, da duhoven razbistri um mladim obhajancem z veroznanskimi resnicami, on se mora truditi tudi za to, da se oni z dobrim življenjem, poslušnostjo in marljivostjo že naprej izkažejo vredne tolike milosti. Treba je, da on že mnogo popred zbudi v otrocih željo po sv. obhajilu, ter jih med tem po večkrat spoveduje. Nekoliko dni pred obhajilom naj jih napeljuje k pobožnosti, ter pripravlja za dobro spoved. Naj jim tudi razloži, kako se imajo na dan svojega prvega obhajila vesti, da naj se tudi čisto in snažno oblečejo. Naj jim ne pozabi povedati, da bodo tisto jutro tešé in da naj ne pljujejo precej po sv. obhajilu. Pred tem znamenitim dnevom naj se spovejo grehov (naj prvo od zadnje spovedi in potem) od vsega svojega življenja, in večer da naj preživé doma v pobožnosti. Če kdo med tem

(hudo) greši, naj zopet pride k spovedi pred svetim obhajilom.

3. Na dan prvega sv. obhajila, ko se mladi obhajanci prebudé, naj se spomnijo, da se jim je zaznal dan največe sreče in veselja. Ta dan naj še s posebno pobožnostjo opravijo jutranjo molitev. Prej pa, kakor gredo od doma, naj prosijo stariše, da jih blagoslové. Tada naj se ob določenem času zberó v šoli ali v duhovski hiši (kolikor je mogoče, dečki posebej in deklice posebej), kjer naj se jim na glas čita iz kake pobožne knjige o sv. obhajilu. Spregovori naj jim duhovni pastir nekoliko besed na serce, potem naj jih pa pelje v sprevodu med zvonjenjem v cerkev, kjer naj se razstavijo na določenem mestu. Med sv. mašo, katero naj daruje župnik sam, ako je moč, naj ima on ali katehet priméren govor za otroke opisujoč veselje, zahvalo in ljubezen, ki ima tisto uro jim serce napolnovati. Po mašnikovem obhajilu se obhajajo otroci, najprej dečki, potem deklice. V nekterih krajih je navada, da otroci pri prvem obhajilu derže goreče sveče. Ko odmašuje, naj malo pomóli z otroci in obudi z njimi vero, upanje in ljubezen. Zelo spodbudno je za otroke in za vse priučujoče, ako pri ti priliki ponové otroci kerstno obljubo. Priporoča se, da naj podarí duhovni pastir (katehet) ta dan otrokom kake molitvice ali podobice, ki pred oči stavijo sv. obhajilo. Tako se bodo neprenehoma v vsem svojem življenji veselo spominjali prvega svojega obhajila, to jim bo pa tudi v spodbudo, da bodo v bodočem življenji večkrat in enako dostojno pristopali k mizi Gospodovi.

Ta celi dan je treba, da otroci preživé v pobožnosti. Popoldne naj se zberó v šoli, ter od ondod idejo v cerkev h keršanskemu nauku in blagoslovu, kjer naj jim duhovni pastir zopet pokliče v spomin redko srečo in milost, ki jim je došla ta dan, na katero ne smejo nikdar pozabiti. Opominja naj jih, da naj pridejo večkrat k spovedi in sv. obhajilu, in se vselej lepo pripravijo.

Zal naj nikar ne bo duhovnu za trud, ki si ga naloži v ta namen, ne za časno darežljivost, če podarí obhajancem kake spominke. Vse to mu bo obilno poplačano v nebesih. Gospod Zveličar pravi: „Kar ste storili kteremu mojih najmanjih bratov, to ste meni storili.“ (Mat. 25. 40.) (Konec nasl.)

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršanstva.

5. Pija IX mlade leta.

(Dalje.)

Vkljub nekterim žalostnim prigodkom pretekle so hitro, prehitro blagemu Janezku priproste otročje leta: mirno in veselo, kakor krasni spomladanski čas, lepo, kakor jasni dnevi cvetečega maja. Prezgodaj — kakor že marsikteremu drugemu — prišel je tudi njemu dan, da mu se je bilo posloviti od ljubljenskih staršev ter zapustiti dragi dom, da bi začel resniše misliti in delati za prihodnost.

Ker je bil prav bistre glave, zraven pa pobožen in priden, naučil se je bil sicer začetnih in naj potrebnih reči že pri svojih starših, ki so mu bili preskerbeli dobrega zanesljivega učitelja. Ko bi bil Janezek, kakor drugi otroci, kar navadnih zmožnosti in ne tako premožnih staršev, bilo bi to že zadosti. Kajti za človeka v priprostem stanu navadno ni treba posebne učenosti, pač pa zmir dobrega, blagega — serca, ako hoče srečno živeti. Mastaj pa je bil tolikih dušnih zmožnosti

in starši v takih okoliščinah, da bi bilo res napačno, ko bi se ne bil dalje šolal.

Za više nauke pa je treba viših šol, domača ne zadostuje. Toraj je nastalo tako važno vprašanje: kam ga poslati v više šole? Oče in mati sta v velikih skrbéh; več časa se posvetujeta, kako in kaj, in prosita tudi iz nebes razsvitljenja, ker prepričana sta bila oba, da prvi vtiski v otročjem sercu so naj globočji in so potlej za vse življenje ali méd in hladilno mazilo, ali pa kis in žolec za žalostni spomin. Poslednjič se oba odločita za to, da se sinček pošlje v imenitni vstav očetov pijaristov v Volteri, vstav, ki je takrat in potlej daleč okrog slovel zastran dobrih učiteljev in modrega reda.

A to je bilo daleč. Ločitev je bila zato jako težka, prebitka za obe strani. Pa tu ni bilo vprašanje, kaj je lahko, ali kaj težko, temuč le, kaj je dobro in zveličavno. Velike reči namreč se pridobivajo večí del le z velikim trudom. Težka ti je bila setev, vesela ti bo žetev.

In zdaj je prav za prav prišel čas, da si je Mastaj globoko zasadil četrto prekrasno cvetlico, ktera mu je tudi poleg drugih do zadnjega zdihljeja tako lepo precvitala, da je njeno korist in vonjavo okusil vesoljni svet: to je njegova neumorna pridnost in delavnost. Pa ravno pridnosti, velike pridnosti mora ineti, kdor hoče veliko koristiti. Dobra glava sama brez pridnih rok te ne pripravi daleč. Žalostne imamo izglede bistroumnih beračev, kateri so v mladosti z leno lopato zakopali svoje talente, katerih tudi pozneje noč jo odkopati in rabiti, temuč so raji drugim poštenim ljudem za nadlogo in nadlego. Kako gerdo je to! In kako mora osramotiti slehernega postopača, bodisi malega ali odraslega, bliščeči izgled našega Mastaja, ki je bil vedno delaven v mladosti in starosti!

Šest lét skoraj je ostal v tej šoli, daleč od svojih ljubljenskih staršev, in si je marljivo nabiral viših vednosti, učenih jezikov, zgodovine, številstva, naravoslovja, modroslovja itd. Ker je bil že po natori lepe postave, prebrisane glave, prav krotkega serca in preljubeznjivega obnašanja; ni moglo drugače biti, kakor da se je v kratkem prikupil vsem učenikom in da je bil hitro vsem sošolcem naj ljubši tovariš. Že takrat si je pridobil terdni značaj, ki ga je pozneje memo družih posebno odlikoval. Bil je vse skozi priden in vedno delaven, zraven pa pobožen in ostal je zmiraj posebni ljubljeneč in častivec Marijin, in čeravno je izmed vsih naj več vedel, je bil vendar med vsemi naj ponižniši.

V tem niso le pisatelji, ki so o njegovi mladosti pisali, vsi ene misli, tudi njegovi sošolci in učitelji isto terdijo. Tako spričuje eden njegovih prvih učiteljev, „da je ta njegov učenec imel posebno sijajne zmožnosti, zlasti pa kakor angelj čisto serce, in da mu ni bila nobena veda tistega časa neznana, temuč v vsaki reči se je odlikoval.“ — Spet drugi pravi: „Mastaj je bil v svojem vedenji čist ko angelj in neutrudljiv pri delu.“

Posebno zanimiv je pa ta-le prigodek. Nekoliko mescev preden je zapustil to šolo, pride iz Francoskega viši ogleda si ogledat vstav, ker takrat so bile cerkvene dežele ravno prišle v francoske roke. Skoraj vsi so bili pred njim spraševani. Mladi Mastaj tudi. Ali njegovemu izvrstnemu odgovarjanju, njegovi prijazni osebnosti in pohlevnemu vedenju se francoski gospod ne more dovolj načuditi; čestita mu in naposled reče predstojniku: „Ta mladeneč bo še daleč prišel, če mu bodo okoliščine kolikaj vgodne.“ Ta pot je francoski gospod bil dober prerok, kajti res je izmed vsih še naj dalje prišel blagi pridni Janko Mastaj Ferretti.

Ali Bog svojim ljubljencem ne deli že na svetu plačila, in popolna neprestana sreča in radost je le ne-

beščanom prihranjena. Tukaj na zemlji se vedno cvetje druži s ternjem. In sicer na korist človeštvu. Sv. pismo nas uči, zgodovina pripoveduje in skušnja spričuje, da ravno šola terpljenja, to je tista šola, v kateri so svoja izversta spričevala (prav v pravem pomenu spričevala zrelosti) sprejemali naj bolj značajni možje, naj več svetniki, naj bolj blage duše. Tudi našega dijaka viših šol, ki je do zdaj tako mirno in zadovoljno živel, čakali so še hudi dnevi, ki so pa tudi njemu čistili značajnost, kakor čisti ogenj zlato.

Že v Volteri ga jame zadnje leto (1808) božjast lomiti. Ta huda bolezen je izvirala še od tedaj, ko je bil v vodo padel in se tako močno prestrašil. Kajti pred je bil zelo trdnega zdravja in cvetoče barve, potem pa zmiraj po nekoliko bolehen in bolj bled. Pa zato se še prcd dosti zmenil ni, ker ta žalostni nasledek se ni nobenkrat tako pokazal, kakor poslednje leto, tako, da so bili že zdravniki nad njim obupali. Oj, kako žalostno! mladeneč, ki je svoje učenje tako izverstno izvršil, in ki bi zdaj imel misliti na prihodnji stan: se zaradi bolezni ne vé nikamor obrniti!

Velika žalost je bila to tudi za skerbne starše. Zlasti se mati kar ni mogla utolažiti. Kako vesela je bila pred kdaj, ko je prihajal na počitnice: vsako leto bolj učen in olikan, vsako leto boljši in ljubeznjivši, zraven pa še precej trdnega zdravja! Oh, kako ji je pa zdaj srce kervavelo, ko je spet prišel in še za več časa, pa — ves potert in betežen.

Ena reč vendar je dobro mater še tolažila: da njen ljubljeni sin v tolikih stiskah ni zgubil keršanskega zaupanja. In veselilo jo je gledati, kako se v vencu že imenovanih čednosti razvija in čedalje lepše razcvita še peta zlahtna cvetlica: neomahljivo zaupanje v Boga in Marijino priprošnje. To nenavadno zaupanje, vkoreninjeno v otroško-živi veri, je bilo tako trdno, in še pozneje v naj težavnejših okoliščinah prav do smerti tako neomahljivo, da se mu moramo kar čuditi.

V takem zaupanju je vkljub boleznim že v latinskih šolah prejel „tonzuro“, ki sicer nikogar še ne veže odločno na duhovski stan, vendar pa je prva stopinja do njega. V tem zaupanju šel je v Rim bogoslovja se učiti. To zaupanje mu je dajalo pogum, da se je lotil duhovskih nauk, če tudi ga zaradi bolezni niso hoteli za stalno sprejeti v nobeno duhovnico. To zaupanje ga tudi takrat ni popolnoma zapustilo, ko je še stric, korar št. peterske cerkve, njegov naj ljubši podpornik, moral pred Francozi bežati iz Rima. Zapustil je za nekaj časa sicer tudi on večno mesto ter šel domu k staršem; ko je bil pa spet mir in papež zopet slovesno v Rim vpe-ljan, vernil se je nazaj ter nadaljeval svoje nauke.

(Konec nasl.)

O božjih potih.

(Dalje.)

Pozneje so prenesli skrinjo zaveze v Karjatjarim, kjer so jo imeli dvajset lét; sčasom je prišla še v druge kraje, da jo je slednjič kralj David v slovesnem sprevodu spravil v mesto Gabaon. Pa tudi tu ni imela ostati, kajti kralj Salomon jo je prenesel v prekrasni tempelj jeruzalemski, ki je odsej bil ono mesto, o kterem je bil Gospod rekel tako-le: „Hodite na mesto, ki si ga bo izvolil Gospod, vaš Bog, iz vaših rodov, da tje postavi svoje ime, in v njem prebiva, in na tem mestu darujte svoje žgavne in klavne daritve, desetine in pervine svojih rók, in obljube, in radovoljne darove, prvostorjeno od goved in ovc.“ Ta čudokrasni tempelj je tako rekoč sam Bog posvetil; „kajti, ko so bili du-

hovni odšli iz svetišča, je oblak napolnil hišo Gospodovo, in duhovni niso mogli stati in streči zavoljo oblaka; veličastvo Gospodovo je bilo namreč napolnilo hišo Gospodovo.“ Ko je Salomon dotične molitve od-molil in Boga prosil, naj bi tu stanoval, in svoje ljudstvo stoterno oblagodarjal, prikazal se mu je Gospod, in rekel: „Uslišal sem tvojo molitev in tvojo prošnjo, ki si jo molil pred menoj; posvetil sem to hišo, ki si jo zidal, da postavim svoje ime ondi na večno, in da so moje oči, in moje serce ondi vse dni.“ Le-sem so morali odalej judje hoditi zapovedane praznike praznovat. In tudi so hodili, kakor poroča sv. pismo: „Prebivali so pa v Jeruzalemu Judje, bogaboječi možje, iz vsakega naroda, kateri je pod nebom: Partijani, Medijani in Elamljani, in kateri prebivajo v Mezopotamiji, v Judeji in Kapadociji, v Pontu in Aziji, v Frigiji in Pamfiliji, v Egiptu in v stranéh Libije, ktera je pri Cireni, in ptujci iz Rima, tudi judje in spreobrnjeni Krečani in Arabci.“ Celó pogani so hodili v Jeruzalem na božjo pot, da bi od Boga, ki ga judje časté, raznih milosti sprosili. Po tej zapovedi se je ravnal tudi Jezus Kristus, in z dvanajstim letom je v prvič prišel v Jeruzalem na praznike, in je tako s svojim izgledom zapoved v postavi poterdil.

S tega nam je tedaj razvidno, da je sam Bog zaznamoval in odločil neke kraje, na kterih se ljudem posebno milostljivega in dobrotljivega skazuje, pa je tudi zapovedal, da imajo te kraje ob odločenih dnevih obiskovati, in Njega na poseben način počestiti. In kaj so ti kraji drugega, kakor božje poti? Bog sam jih je v ta namen odločil, s svojimi milostmi povzdignil, in tako božje pota vpeljal.

Tudi v novi zavezi so se te bogoslužne opravila nadaljevale, in čudovito pomnožile. Kdo bi naštel vse one romarje, ki so na božjih potih uslišani bili? Kdo bi mogel utajiti čudeže, ki so se na božjih potih zgodili, in se še godé? Kdo bi naštel vse one romarje, ki so na božjih potih svojo dušo ozdravili? Kolikim se je dobro ime povernilo, koliko zopernikov in sovražnikov se je sprijaznilo in si v roke seglo! Koliko splošnih nadlog se je odvernilo, kolikokrat jeza Božja potolažila! To so čudeži, ki se godé na božjih potih, čudeži pravim, ki jih ne more utajiti ali ovreči živ človek ne. Ti in taki čudeži so božje pota v tako veljavo spravili. Bog tedaj je početnik in pospešitelj božjih pot, in tega dela božjega ne bode razrušila niti hudobija peklenska, niti slabost človeška.

6. Božje poti tudi sv. cerkev odobruje in odlikuje.

Sveto cerkev vodi duh božji, zato ona ne more drugač, kakor da odobruje, podpira, ohranjuje in na vso moč pospešuje vse, kar je Bog vatanovil in vpeljal, kar je njemu prijetno in dopadljivo. To veljá tudi o božjih potih; cerkev jih odobruje in odlikuje. Nikdar ne bi bile božje poti nastale, razvile se in ohranile, da jih cerkev ni odobrila, pohvalila in podpirala. Nimamo ne enega primera, da bi bila cerkev božjo pot pograjala ali obsodila; pač pa imamo brez števila spričevanj in izkazov, da jih odobruje, priporoča in pospešuje.

Le-sem se štejejo n. pr. predpraviice in odpustki, ki jih apostolski Stol božjim potom podeljuje. Te odpustke pa morejo zadobiti le oni, ki milostne kraje obiščejo, in zapovedane pogoje spolnijo; k vsemu temu pa je treba romanja.

Vzlasti čisla sv. cerkev romanje v Jeruzalem, v Rim in Kompostelo, tako, da so papeži sebi prideržali razrešenje obljube, če se je kdo na ktero teh božjih pot obljubil, pa ne more iti.

In kdo varuje božje pota? Ali ne cerkev? Ona jih je v svoje varstvo vzela, ona skerbi, da se ohranu-

jejo, ona kaznuje, se vé, da po svoje, njih poškodovanje in oskrnjevanje, ona nastavlja potrebne duhovne za oskerbovanje romarjev, ona slednjič z vsem tem romanje slovesno poteruje.

Tudi papeži hodijo na božje poti, in tam službo božjo obhajajo. Verh tega je Stol papeški že sam na sebi naj imenitniši in naj bolj obiskovani božji pot. Papeži pa tudi vnemajo kerščanske narode na božje poti. Francoski romarji so 5. maja 1874. l. v svoji adresi do papeža Pija IX izrekli to-le: Na novo smo se vzdignili na božje pota! Vaša Svetost nas je orožila z nepremagljivim znamenjem svetega križa, cerkev pa nas podpira s svojimi blagoslovili. Na milijone se jih je vzdignilo za nami, in so francosko zemljo v slehernem oziru preorali; kajti oni v svojih slovesnih procesijah očitno molijo, in prepevajo pesmi na čast presvetemu Sercu Jezusovemu, in na čast neomadežani Devici Mariji.

„V enem mescu se je vzdignilo nad tisoč romarskih procesij, nektare gotovo s 40.000 romarjev. In vsi ti so pripravljeni preliti kri za slavo dobitje sv. cerkve, za osvobodjenje Pija IX; in za blagor Francoske dežele.“

„Ta tako nenavadni prizor je osupnil ves svet. S prva se je mislilo, da se bomo zasmehovanju dali odstrašiti, ali ko so nas ugledali v novo in v novo vedno večih in večih procesijah, začeli so perhati na nas. Niso si dali dopovedati, da smo miroljubni ljudje, dolžili so nas, da nemir napravljamo in na vojsko nabiramo.“

„No, in to je po nekoliko tudi res. Vojno nabiramo, ali vojno proti boječnosti ljudski, vojno proti verskemu indiferentizmu (mlačnoverstvu), vojno proti senzualizmu (nasladnosti); vojno nabiramo, in sicer tako, kakoršno Vaša Svetost želi. In ali niste Vi, sveti Oče, naj stanovitniši borivec, naj neutrudljivši zagovornik resnice, pravice in ljubezni?“

Na ta nagovor so Pij IX odgovorili tako-le: „Treba je, da se božje pota, to katoliško veliko delo, nadaljujejo, in še podvojé.“ Božje pota tedaj, tako terdijo sv. Oče, so katoliško delo, veliko delo, katero se mora podvojiti ali pomnožiti.

Tudi se vé, da so božje pota postavljene pod sodnost škofov, da so izročene njih višepastirski skerbi. Ali ne hodijo tudi škofje na božje poti? Ali se ne vstopijo časih pred svoje ovčice, in jih peljejo na božjo pot, kjer tudi službo božjo slovesno obhajajo, in tako s svojim lepim izgledom duhovne in ljudstvo na te veličastne bogoslužne opravila vnemajo?

Prečastiti nadškof londonski Manning so romarje, v Paray-le-Monial namenjene, nagovorili tako-le: „Že ob sadnjem provincijalnem zboru so vam vaši škofje podelili svetega blagoslova, in ž njim vred svojo zahvalo za vaše bogoljubno podvzetje. — Ali jaz imam še nekaj drugega za vas, nekaj večega; od samega sv. Očeta sem prejel naročilo, naj vam podelim njih posebni blagoslov in popolne odpustke.“ Papež in škofje tedaj vnemajo in navdušujejo vernike na božje pota.

Že od nekdanj smatra sv. cerkev božje poti kot Bogu dopadljive, bogoslužne opravila, sem in tje jih je napovedala kot javne cerkvene pokorila v aplošnih cerkvenih potrebah, ali jih je kot pokoro naložila poedinim spokornikom, ali pa so jih oni tudi sami ob sebi kot takšna opravila si naložili.

V tem smislu so nagovorili nadškof Manning angleške romarje: „Poleg teh osebnih razlogov imate pa tudi še drugih, ki vas na božjo pot silijo. Vi hočete merzlemu svetu pokazati, da Jezusa ljubite; vi hočete slepemu svetu povedati, da na Jezusa verujete; vi hočete nadomestiti grozne ogerde, s katerimi se naše dni oseba Zveličarjeva ometava. Strašna kuga brezbožnosti valí svoje motne valove! Oh, molite za svet, molite

pravim, za smertno bolni svet, ki se ne zaveda svoje oholosti, in je tudi previsok, da bi se je zavedal! Oh, molite za svet, ki je gnijl od temena do podplatov! Oh, molite za svet, ki se od Kristusa terga! Oh, molite za narode, pri katerih škofo, pastirje in služabnike Kristusove preganjajo! Oh, molite za one narode, ki so bili svoje dni udje katoliške cerkve, pa so se Sinu božjemu uperli! Oh, molite za državo, ki je vspehov tako pijana, od nevere tako prekvašena, da se osmeluje svojo roko po naslednikih apostolov stegovati.“

Božje poti so od nekdanj v cerkvi v navadi, in udomačene povsod ondi, koder se je moglo cerkveno življenje razvijati. Božje pota nekako oživljajo cerkev Kristusovo; kdor drugač sodi, ne sodi v cerkvenem duhu, in kdor drugač dela, ne dela v cerkvenem smislu. (Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (*Cerkveno slovestvo.*) Labaci. Multorum RR. DD. sacerdotum votis responsurus, expositionem exegetico homileticam pericoparum epistolarum omnium, quae diebus dominicis festisque de praecepto in cultu publico leguntur, sub titulo: Svete listne bukve katoliške cerkve, et quidem lingua vernacula (slovenica) modo ad finem perduxit. Quum in tali forma, ut scilicet exegesis atque applicatio simul breviter proposita esset, quin perspicuitas detrimenti quid patiatur, simile opus nulla in lingua existat, spero, fore ut hocce opere non tantum votis eorum, qui concursus parochialem olim subituri sunt, sed etiam votis plerorumque DD. sacerdotum, quibus cura animarum incumbit, respondeam. Quodsi tot exemplaria operis hujus desiderarentur, qualem numerum opto, opus typis imprimendum curabo. Quapropter placeat illis RR. DD., qui opus hoc habere disiderant, ut id quam citissime mihi significant.

Dr. Klofutar.

Iz Ljubljane. (*Avstrijski romarji pred sv. Očetom.* [Konec.]) Konečno terdi adresa, da ravno to izpovedanje je pri njih, Avstrijancih, tudi domoljubno djanje. „Brez ozira na to, da koristi Cerkve resničnim državnim koristim nikjer niso nasproti, imamo še posebno srečo, da smo sinovi katoliške Avstrije in podložniki preslavnega dediča cesarjev Rudolfa I, Ferdinanda II in Leopolda I, kateri so bili svetemu Prestolu tako priserčno vdani“ itd.

Bilo je čez sto romarjev avstrijskih in ogerskih: imenitnih cerkvenih dostojnikov, slavnih plemenitnikov, spoštovanih meščanov, poštenih kmetiških posestnikov. Dvanajst udov iz tega romarstva je zastopalo posebej dvanajst avstrijskih in ogerskih glavnih narodovnost — in le-ti so bili dopušeni v osebno stanovanje Njih Svetosti ter so jim naznanili sinovsko vdanost, ljubezen in češenje za svoje zastopance. Tako pripoveduje „Unità“. Potem so naj vikši Pastir s posebno blagovoljnostjo v prestolni dvorani sprejeli vse romarje skupaj. Razodeli so jim visoko dopadljivost za to skazovanje podložnosti do sv. Prestola in do Njih osebe; dopustili so jim k poljubu noge in desnice in so jim podelili apostolski blagoslov. Vsakemu pričujočih se je globoko vtisnila v spomin tako očetovska prijaznost sv. Očeta.

Po zaslišanji pri sv. Očetu so se podali k državnemu tajniku, kardinalu Franchi-u.

Bili so med romarji: grof Pergen, knez Lobkovic s Českega, kneza Robert in Ernest Vindišgradca, gr. Blome, gr. Brandis, gr. Seilern iz Moravskega, grofa mons. Fr. in Miroslav pl. Schönbon iz Českega, gr.

Palfy iz Ogerskega, kanonik Dvorčak z Dunaja, dr. A. Jeglič iz Kranjskega i. d.

Iz Tersta, 18. mal. travna. (*Pomoč zoper pomanjkanje duhovnov.*) Že je bilo povedano, da se ustanovi društvo v korist dijakom, da bi se jih več odgojilo za duhovski stan. Tukaj nasledvajo pravila družbe, ki se bo imenovala: „Društvo „Svete Družine“.

I. O namenu društva.

§ 1. Namen društva je: širiti pobožnost do sv. Družine, pripomagati k dobri kristjanski izreji gimnazijalskih dijakov, od katerih je upati, da se bodo posvetili duhovskemu stanu. — Ta namen se bode dosegel, ako se a) takim dijakom daje podpora; b) se pripomore k zidanju posebnega zavoda za imenovano odgojenje mladenčev; c) se ustanovijo tudi štipendije v ravno ta namen.

§ 2. V ta namen bode vsaki ud po mestih plačeval en goldinar na leto, ali na enkrat, ali v dveh obrokih po 50 soldov, in to 1. januarja in 1. julija. Kdor bi pa hotel večji iznesek dati, bode imel večje zaslužnje. — Na deželi se plačuje po 50 soldov na leto, ali naenkrat, ali v dveh obrokih po 25 soldov.

§ 3. Da se nabiranje tih darov zljajša, se udje društva, kjer bi treba bilo, delijo v desetnije in stotnije. Vsaka desetnija ima svojega desetnika in vsaka stotnija svojega stotnika. — Desetniki pobirajo letne doneske med svojo desetnijo, stotniki jih prevzame od desetnikov. Tako nabrani zneski se imajo meseca januarja in julija oddati krajnemu duhovnemu pastirju, kateri jih potem izroči škofijskemu ordinarijatu.

§ 4. Kjer bi število udov ne bilo preobilno, duhovni pastir sam pobira letne doneske od udov brez desetnikov in stotnikov. — Med že obstoječimi bratovščinami, ki bi se tudi tega društva vdeležiti hotele, bodo glavarji tih bratovščin letne doneske za to društvo pobirali in jih škofijskemu Ordinarijatu pošiljali.

II. O pristopu v društvo.

§ 5. Vsaki katoliški kristjan, bodisi moškega ali ženskega spola, zamore se zapisati v to društvo. Število udov ni omejeno.

§ 6. Udje se delijo v dve versti: v navadne, ki plačujejo po 1 goldinar in na deželi po 50 soldov na leto, in v ude dobrotnike, ki plačujejo po več na leto.

III. Sedež društva.

§ 7. To društvo je ustanovljeno za celo škofijo teržaško-koparsko, sedež vodstva je v Terstu.

IV. O pravicah in dolžnostih društvenikov.

§ 8. Vsaki ud se bode vdeleževal duhovnih dobrot tega društva, kakor so: ss. maše, ki se bodo darovale za žive in mertve sobrate; molitve, ktere bode opravljala šolska mladina za svoje dobrotnike; odpustki od sv. Očeta podeljeni.

§ 9. Vsaki ud bode po svoji moči skerbel, da društvo svoj namen doseže; k temu bo pripomogel ne le z omenjenim letnim doneskom, ampak tudi posebno z molitvijo, ki se vsakemu na voljo prepusti, vendar pa se priporoča en „Oče naš... Češena si Marija... in Čast bodi...“ vsaj v nedeljah in praznikih na čast sv. Družine in v namen, da bi se mladina te škofije pobožno izrejala.

V. O vodstvu društva.

§ 10. Teržaško-koparski škof, in ako bi bil sedež izprazen, namestnik stolnega kapitola, je predsednik društva. Njemu pomagajo kanonici stolnega kapitola pri sv. Justu in pa škofijski kancelar. Ti vsi skupaj sostavljajo vodstvo društva.

§ 11. Predsednik zastopa društvo pri oblastnijah in pri vsakem drugem vradu.

§ 12. Predsednik, ali njegov namestnik, sklicuje vodstvene seje, jih vodi, odklada ali razpuša.

VI. O zborovanju vodstva.

§ 13. Sklepi sej so veljavni, ako je za nje glasovala večina pričujočih. Obravnave vsake seje se bodo zapisovale v posebni zapisnik.

§ 14. Vsaka odprava in vsaki oglas društva mora biti podpisan od predsednika ali njegovega namestnika.

§ 15. Naznanovale se bodo obravnave ali s posebnimi tiskanimi oglasi, ali pa po novinah za to primernih.

VII. O poravnavi preprirov.

§ 16. Ako bi o društvenih zadevah nastali kakoršni koli si bodi prepiri, ali razpertije, ima jih poravnati vodstvo.

§ 17. Proti vodstveni odsodbi je odperta pritožba do nadškofa goriškega.

VIII. O razhodu društva.

§ 18. Ako bi se društvo iz katerega koli si bodi vzroka razšlo, prevzame oskerbnništvo društvene matice teržaško-koparski škof, in ako bi škofijski sedež izprazen bil, namestnik stolnega kapitola sv. Justa. Skerb oskerbnikova bode, da se društvena matica porabi v namen, s katerim se je društvo ustanovilo (§ 1.).

Teržaško-Koparski škofijski ordinarijat.

V Terstu, 10. aprila 1878.

Jurij Dobrila l. r.

Škof.

Dr. J. Šust l. r.

Kancelar.

Iz Vašington-a piše Nemec nemškemu listu „New-Yorker Ztg.“ marsikaj o Nemcih, iz česar bi tudi nekateri ljubljanski Nemci smeli kako posvarilo posneti, ker hodi jih tako malo k nemškim pridigam, da bi že davno nemških pridig ne bilo, ako bi ne hodili k njim domači, ki tudi nemško umevajo. Dopisnik pravi: „Škoda je res, kar vidim pri bližnjem opazovanji, da naši nemški katoličani se ne zbirajo obilno k svoji Cerkvi; mnogi izmed njih so pozabili svojega naj boljšega prijatla; zlasti pa to vidim pri raznih, ki imajo tukaj vradne službe po departmentih (politiških okrajinah): skor vsi z malimi častnimi izločki so v tem oziru mertvi za-se in za Cerkev; sploh njih okolišine niso posebno zavidovanja vredne; ako se gleda na njih znanstvo in druge spretnosti, niso posebno obdarovani, kar tiče njih plačo... Sploh je z našimi irskimi ali amerikanskimi verniki drugač: kažejo se očitno s svojo vero in so prijazni do nje. Očitno in veselo pričanje tega je bilo obnašanje na obletnico patrona sv. Patrika; akoravno tukaj katoličani niso tako številni v primeri z marsikterimi drugimi, se je vendar tukaj ta dan odlikoval; veliko hiš, gostilnic itd. je bilo z zastavami okinčanih..., procesija je bila veličanska, kakoršne bi si nikoli poprej ne bil mislil... Predsednik Hayes je stal odkrit pod „portalom bele hiše“ med tem, ko je dolgi obhod šel memo pod obvezjem z vibrajocimi banderi. Tudi sem zapazil našega Karola Schurz-a (ministra) bolj zadi, ki je pa vendar odkrit (mit „Hut ab“) zvesto opazoval naše križne viteze. (Karol Schurz je bil v svoji družini v Bonu katoliško izrejen.) — Nahajajo se tukaj prav čudne osebnosti. Neki pruski plemenitnik n. pr. je v eni tukajšnih gostilnic z imenom „Fritz“ za vratarja. Tako tudi sem une dni naletel tainega pisarja Košutovega, nekacega ogerskega grofa, ki ima v neki nižji službi svoj preživek. Tako bi mogel še marsiktere druge velikaštva ime-

novati. — Brez ugovora je v teh padlih velikostih nekaj prevdaranja vrednega za opazovalca. Doma jih je naj več katoliško izrejenih, vendar pa je viditi, da z zgubo vere vred je zginila tudi njih časna sreča.

Po vsem tem je za visoke in nizke edini in zanesljivi pomočnik spolnovanje Božjih in cerkvenih zapoved, da se človek v tem vertincu, ki se na svetu verši, nekako po koncu ohrani. Nepozabljivi Pij IX je pač resnico govoril, rekoč: „Katoliška Cerkev ne potrebuje velikih móž, ali veliki moške potrebujejo katoliške Cerkve.“

Velikonočne.

I.

(Poleg nemškega: „Freu dich, erlöste Kristenheit.“ Cantate, stran 38.)

Raduj se, rešen človek moj,
Veseli prepevaj!
Iz groba vstal je Jezus tvoj,
Aleluja! vesel poj Aleluja!

Samó tri dni On v grobu spí, — Veseli itd.
Verige smertne sam zdrobí. Aleluja! itd.

Glej rane rajsko so lepé, — Veseli itd.
Kot solnce, luna se blišé. Aleluja! itd.

Odperla stran ljubezni krés, — Veseli itd.
Leskeče se kot žar nebés. Aleluja! itd.

Le upaj, verni zdaj kristjan! — Veseli itd.
Prišel ti bo vstajenja dan. Aleluja! itd.

Ko seme truplo gre v zemljo, — Veseli itd.
Pa spet častito vatalo bo. Aleluja! itd.

Življenje danes smert končá, *) — Veseli itd.
Po milosti Zveličarja. Aleluja! itd.

O razglasuj, odrešen' rod, — Veseli itd.
Zmagavcu slavo, čast povsod. Aleluja! itd.

Radoslav.

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Sedaj, ko sem po dolgi in hudi bolezni toliko okreval, da zamorem zopet kaj malega delati, moram očitno spoznati, da mi je le Bog pomagal na priprošnjo N. lj. Gospé in sv. Jožefa, da je le On podpiral prizadevanje ljudi, da sem še pri življenji ostal. Njemu večna čast in slava, vedno češenje Mariji, sv. Jožefu, vsim prijateljem in znancem pa serčna hvala za njih sočutje in iskreno molitev!

V Loki, 22. aprila 1878.

Šimen.

Št. 2. Iz dna Serca se zahvalujem N. lj. G. presv. Serca, ker me je že večkrat hipoma uslišala. Naj bo vselej slavljena Naša ljuba Gospá presv. Serca!

Ustja, 21. aprila 1878.

Kl. Ž.

Št. 3. Duhoven Mariji presv. Devici naznanuje očitno zahvalo, da je naprošeno pomoč, če tudi nepopolno, prejel v lanskem letu. Sedaj, kakor vselej spozná, da je Bogu in Naši ljubi Gospej dolžan posebno zahvalo.

*) Namreč, Jezusovo novo življenje ali vstajenje — je smert premagalo, končalo.

Prošnje.

V bratovsko molitev se priporočujejo: Bolan mož; obupljiva oseba, ki se smerti in sodbe boji; zgubljen sin, ki vedno pijančeva. — Neka družina z Vipavskega se posebno priporoča v bratovsko molitev N. lj. G. presv. Serca, ker moški in ženske nimajo zdravja, ne sreče. Oh, prosim vas bratje in sestre, prosite Marijo, naj ona prosi za nje, da bi se Bog milostljivo ozrl na nje. R. — Pobožna mati neke nesrečne družine je te dni ležala na mertvaškem odru, med tem ko je oče strašno nevarno bolan, da že več časa skoraj nič več ne vžije. Zdravniki pomagati ne morejo. Zraven tega družino revšina tare. Prošeni so tedaj prav vljudno udje bratovski, da bi tega bolnega družinskega očeta v devetdnevnih ali drugih molitvah priporočati blagovolili. Ako bi Bogu dopadlo ga ozdraviti na Marijine prošnje, se bo v „Danici“ dolžna zahvala spodobno razglasila v večno čast Božjo in slavo Matere Božje.

Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mali in veliki traven.

I. Glavni namen: Vsesplošno poboljšanje katoličanov, srečen nastop novega papeža, in zmaga sv. Cerkve — posebej še, da bi se rusko-turške zadeve obrnile v prid katoličanstvu; in za vredno velikonočno spoved in obhajilo vseh katoličanov.

II. Posebni nameni:

29. mal. travna. Sv. Peter muč. Priporoč.: Prostomišljaki, posebno njih 15. Spreobrnjenje krivovercev in razkolnikov, posebno na Kranjskem. Veliki grešniki v smertni nevarnosti. Vojaški mladenči.

30. Sv. Katarina Sen. Priporoč.: Deklice za ohranjenje nedolžnosti. Nekatere duhovnije, ki svojim duhovnim pastirjem britkosti delajo. Srečno in obilno obhajanje šmarnic.

1. vel. travna. Ss. Filip in Jakop. Priporoč.: Osirotene in zapuščene duhovnije. Zoper pohujšanje po kerčmah. Vsi, ki odlašajo ali zanemarjajo velikonočno spoved.

2. Sv. Atanazij. Priporoč.: Pregarjavci in sovražniki čednosti in sv. Cerkve, zlasti na Slovenskem. Po nedolžno preganjani. Več bolehnih in slaboumih. Odpravljanje kletvinje in hude jeze, posebno iz naše dežele.

3. Najdenje sv. Križa. Priporoč.: Živa vera v deželi. Razpozajeni otroci in mladina. Več mladenčev za duhovski poklic, posebno 4.

4. Sv. Florijan. Priporoč.: Obvarovanje pred ognjem; ubogi pogorelci. Obvarovanje rojakov pred večnim ognjem. Da bi se ne povernili v greh, kateri so opravili velikonočno spoved.

5. Sv. Pij V. Priporoč.: Da bi Bog sovražnike sv. Cerkve ponižal in spreobrnil. Odvernitev nekatoških, brezvrskih naprav in šol. Očiščenje dežele od preklinjevanja, pijančevanja, ponočevanja.

6. Sv. Janez v Lateranu. Priporoč.: Nesrečno mesto Rim in oprostitev papeža. Pospeševanje katoliških misijonov. Obvarovanje naše dežele pred poboji in pretepi. Skrivni grešniki.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Č. g. dr. Ant. Jeglič je po opravljenih višjih bogoslovskih naukib na Dunaju potoval po Nemškem, se mudil v Virzburgu, v Freiburgu itd., se

podal na Laško ter je bil v Rimu pri avstrijskih katoliških poslancih 9. t. m. pred sv. Očetom Leonom XIII. Sedaj pride za podvodja v knezo-škofijsko semenišče.

Cerkvena glasba, kakošna je in kakošna bi morala biti. Spisal P. H. Sattner. Po vis. čast. škofijskemu poverjenju knjižica Ceciljskega društva v Ljubljani 1878 (darovana Njih milosti prevzviš. knezoškofu). Obsega na 56 str. naslednje oddelke: Predgovor; Gregorijansko petje ali koral; Večglasno petje in godba; Instrumentalna godba; Orgljanje; Pevska šola; Služba Božja; Blagoslov s sv. R. Telesom; Druga cerkvena opravila; O dolžnosti duhovščine gledé cerkvene glasbe; Sklep.

Iz Šmarjete, 23. mal. travna. Včeraj smo obhajali v naj lepšem redu slovesno kronanje podobe „Naše ljube Gospé presv. Serca“, ki je bilo prvo očitno kronanje na Kranjskem. Zares duhovno veselje je bilo! Vreme prav vgodno. Šmarjeta toliko ljudstva še ni videla. Obširnejši popis prihodnjič.

Iz Hrenovic. (Zahvala.) Poterjujem, da sem za pogorelce v Brezji prejel naslednje darove: Od bl. gospe M. P. dvakrat po 5 gl., od gg. J. P. 20 gl., J. Kr. 5 gl., J. M. 1 gl., po c. k. kantonskem glavarju v Postojni nabirko v Vrabčah 5 gold. in po sl. vredništvu „Zgodnje Danice“ 4 gl. — Vsem dobrotnikom v imenu pogorelcev „Bog poverni.“ Dr. J. Sterbenc.

Poslednje novice. Politiško motoviljenje je poslednje dni šlo na to, da na posredovanje Nemčije naj se Anglež s svojim brodom in Rus s svojimi vojnami odmakneta od Carigrada, prvi morda do Besike, in drugi do Adrijanopola, in da sta oba s tem zadovoljna, ter se zdaj zopet ravna za državniški shod. Zahteva pa nekje Anglija, da vse spremembe na Jutrovem se imajo ceniti za evropsko in ne za rusko-turško zadevo; Rus ni zoper to, da se vsa reč v shodu obravnava, noče pa da bi shod imel za vse določevati. Med tem pa dovažajo iz Rusije kanone in druge okovarstva za Bulgarijo. Tudi Anglež in Turk na vse kriplje delata. Kaj bo iz tega, zdaj vse opirajo. Gotovo je, da Rus bi ne bil s toliko strahotno zgubo ljudi in blaga tišal na Turško, ako bi bil mislil precej domu bežati, kadar mu bo Anglež poživžgal.

Sanja.

Bilâ štirinajsta noč, kar Pij preblagi
Zaspal je v Bogu, ljubljene Marije;
Ki sanj mi serce vedno gorko bje,
Čigâr spomin c'lo čislajo sovragi;

Zaspim zasiban v tople razmišljije,
Da sem tud' jaz iz serca pël mu slavo,
Mu lani djal sonetni venc na glavo. —
In glej! prizor se lepi mi odkrije!

V sprevodu vidim priti s kardinali
Očeta svetega v opravi dragi;
Poklekнем ginjen, zrem v obraz Jim mili;

In sveti Oče so me koj poznali,
Preserano rekli: Sin moj dragi! — pravo
Vzdignili roko, — me blagoslovili.

Radoslav.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Cerkveno vmeščeni so bili 24. t. m. č. gg.: Blaž Šoklić, kapl. v Šmartnem pri Kr., za mestnega fajm. v Loki; Jan. Sajovic, fajm. v Mošnjah, za fajm. v Slavini; Ceno bar. Cirheimb, kapl. v Šmarji, za fajm. na koroški Beli; Mart. Poč, kapl. pri sv. Jakopu v Ljubljani, za fajm. v Loškem potoku; J. Razboršek za Berdo. — Umerl je č. g. A. Černe, fajm. v Hotederšici, 21. t. m. R. I. P.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Lovro Janžekovič je postal provizor v Žetilih. — Prestavljeni so č. gg. kaplani: Andrej Vodusek v Središče; Janez Mlakar za I. v Konjice; Jože Rostaher za II. k sv. Križu poleg Slatine; Matevž Slekovec v Cirkovce; Stefan Mohorko v Dramlje; Anton Pajmon v Loko; Jože Kočvar v Griže; Franc Armiš v Selnice, in Janez Stajnik v Žetale. Č. g. Janez Ozmec, župnik v Žetilih, gre v stalni in č. g. Jernej Voh, I. kaplan v Konjicah, v začasni pokoj. Umerli so č. gg.: Luka Gerlič, deficient, 12. aprila; Jakob Živortnik, II. kaplan v Šoštanj, 17., in Janez Jakopina, deficient, 21. aprila t. l. R. I. P.

V Kerški škofiji: Knezo-škofijska svetovalca sta imenovana: č. g. Reichman Sim., fajmošter v Selih, in č. g. Puhar Viktor, fajm. v Libeličah. — Č. g. Eichholzer Alb., fajm. v Ločah, je dobil faro Globasnico, in č. g. Aleš Lovr., fajm. na Pečnici, faro Vetrinje. — Č. g. Jamnik Jan., kaplan v Sovodji, pride za provizorja v št. Peter v Kačji dolini, in na njegovo mesto č. g. Ganglmayer Jož., za kaplana v Sovodje. — Č. g. Knaflič Jakob, kaplan v št. Jakobu, pride za provizorja v Pečnico in bode oskerboval faro v Ločah. — Č. g. Sirnik Jan. je prestavljen iz Tinj za kaplana v Terg.

Dobrotni darovi.

Za pogorelce „Starovaščane“ v Šentjerneji: Gosp. Jož. Jerič 3 gl. — Z Brezovice po č. g. fajm. 5 gl. — G. Fr. E. 1 gl. — M. P. 25 kr. — Iz Smlednika po č. g. fajm. 9 gl. 52 kr.

Za pogorelce v Klancu pri Kranji: Preč. gosp. sem. vodja dr. A. Čebašek 5 gl. — Gosp. Jož. Jerič 1 gl. — Z Brezovice po č. g. fajm. 5 gl.

Za pogorelce v Hrenovicah: Gosp. J. Jerič 1 gl. — Za afrikanski misijon: Z Brezovice po č. g. fajm. 1 gl.

Za novo cerkev N. lj. G. presv. Serca v Davči: J. Ž. 1 gl.

Za cerkev M. D. v Suši: G. Fr. E. 1 gl. — Za Božji grob v Jeruzalemu: Z Brezovice po č. g. fajm. 3 gl. — Iz Sorice po č. g. fajm. 2 gl. 31 kr. — Po č. oo. Frančiškanih ljubljanskih 8 gl. 40 kr. in 1 staro dvajset. — M. Ž. 25 kr. — Neimen. 20 kr.

Za Ratisbona v Jeruzalemu: Preč. gosp. kan. P. Urh 4 gl. v sr. — Preč. gosp. sem. vodja dr. A. Čebašek 5 gl.

Za sv. Detinstvo: Iz Leskovca po čast. gosp. Jarcu 3 gold.

Za dobre namene: Iz Smlednika po č. g. fajm. 1 gl. 50 kr.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. V. Kl.: Int. posl. P. Alf. Rat. v Jeruz.; Šmarn. poslane. Vpisani. — Več gg.: Šmarnice poslane od g. založnika po naročilih. — Dr. G.: Gratias; prihodnjič.